

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 78.859/3
van 3 maart 2026

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 over de beleids- en beheerscyclus van de lokale en de provinciale besturen, wat betreft de bestrijding van de betalingsachterstand’

Op 2 februari 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 over de beleids- en beheerscyclus van de lokale en de provinciale besturen, wat betreft de bestrijding van de betalingsachterstand’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 24 februari 2026. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, Jan VELAERS, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Laurens LAVRYSEN, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 3 maart 2026.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 ‘over de beleids- en beheerscyclus van de lokale en de provinciale besturen’. In dat besluit wordt een bepaling ingevoegd naar luid waarvan de boekhoudsoftware van de lokale en provinciale besturen een procedure bevat die ervoor zorgt dat de besturen de forfaitaire vergoeding voor invorderingskosten van rechtswege en zonder ingebrekestelling betalen aan de schuldeiser als er intrest voor laattijdige betaling is verschuldigd (artikel 1 van het ontwerp).

RECHTSGROND

3. Het ontwerp vindt vooreerst rechtsgrond in artikel 164, derde (niet: eerste) lid, van het Provinciedecreet van 9 december 2005 en in artikel 275, derde (niet: eerste) lid, van het decreet van 22 december 2017 ‘over het lokaal bestuur’. In deze bepalingen wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om de minimale vereisten te bepalen waaraan de informaticasystemen moeten voldoen die door de betrokken besturen worden gehanteerd bij de uitvoering van de bepalingen betreffende de beleids- en beheerscyclus.

Het ontwerp vindt voorts rechtsgrond in de artikelen 143, vijfde lid, 241, tweede lid, 411, tweede lid, en 489, derde lid, van het decreet van 22 december 2017 en in artikel 236, vierde lid, van het Provinciedecreet van 9 december 2005. In die bepalingen wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om de nadere voorwaarden te bepalen voor de toepassing van de artikelen van titel 4 van het decreet van 22 december 2017 en van titel 4 van het provinciedecreet van 9 december 2005 op respectievelijk de districten, de autonome gemeentebedrijven, de welzijnsverenigingen en de autonome provinciebedrijven en om de voorwaarden te bepalen waaronder projectverenigingen er voor kunnen kiezen om de regels van de beleids- en beheerscyclus toe te passen, zoals die gelden voor de autonome gemeentebedrijven.¹

ALGEMENE OPMERKINGEN

4.1. Uit de nota aan de Vlaamse Regering blijkt dat het ontwerp is ingegeven door een ingebrekestelling door de Europese Commissie,² waarin werd geoordeeld dat België

¹ Zie adv.RvS 62.924/3 van 9 maart 2018 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 ‘over de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen’, opmerking 3.1.

² Ingebrekestelling C(2025)6052 van 8 oktober 2025 in het kader van inbreukprocedure INFR(2025)2130.

richtlijn 2011/7/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 ‘betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties’ niet had nageleefd. De Europese Commissie is met name van oordeel dat de door artikel 6, lid 1, van de richtlijn gewaarborgde automatische vergoeding van invorderingskosten door de Vlaamse gemeenten niet systematisch wordt uitgevoerd en toegepast.

4.2. Artikel 6, lid 1, van richtlijn 2011/7/EU vereist dat “[d]e lidstaten [ervoor] zorgen (...) dat de schuldeiser wanneer bij handelstransacties interest voor betalingsachterstand overeenkomstig de artikelen 3 of 4 verschuldigd wordt, minstens een vast bedrag van 40 EUR mag invorderen”. Lid 2 van deze richtlijnbevestiging vereist bovendien “dat het in lid 1 bedoelde vaste bedrag zonder aanmaning verschuldigd is als vergoeding voor de eigen invorderingskosten van de schuldeiser”.

Ter omzetting van deze richtlijnbevestiging wordt in artikel 6, eerste lid, van de wet van 2 augustus 2002 ‘betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties’³ bepaald dat “[a]ls er verwijlinterest overeenkomstig de bepalingen van deze wet verschuldigd is, (...) het openstaande bedrag van rechtswege en zonder ingebrekestelling [wordt] verhoogd met een forfaitaire vergoeding van 40 euro voor de invorderingskosten van de schuldeiser”.

Hoewel deze bepaling ook van toepassing is op handelstransacties tussen ondernemingen en overheidsinstanties,⁴ waaronder de Vlaamse gemeenten, is de Europese Commissie niettemin van oordeel dat “het Koninkrijk België er niet voor heeft gezorgd” dat met name de Vlaamse gemeenten “daadwerkelijk en systematisch voldoen aan de verplichting om het vaste bedrag van 40 EUR ter vergoeding van invorderingskosten in geval van betalingsachterstand automatisch te betalen, zoals vereist op grond van artikel 6, lid 1, van de richtlijn”.

4.3. In het ontworpen artikel 115/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 wordt bepaald dat de boekhoudsoftware van de lokale en provinciale besturen een procedure bevat die ervoor zorgt dat de betrokken besturen van rechtswege en zonder ingebrekestelling de desbetreffende forfaitaire vergoeding betalen. Op het eerste gezicht kan worden aangenomen dat het ontwerp afdoende tegemoet komt aan de bezwaren van de Europese Commissie. Daartoe is wel vereist dat die procedure ertoe leidt dat de lokale en provinciale besturen *effectief* van rechtswege en zonder ingebrekestelling de forfaitaire vergoeding van 40 euro betalen waarin artikel 6, eerste lid, van de wet van 2 augustus 2002 voorziet. Uit de ingebrekestelling van de Europese Commissie valt immers op te maken dat die “de door de autoriteiten gehanteerde *praktijk* met betrekking tot de betaling van de vergoeding van invorderingskosten” viseert, veeleer dan een gebrekkige regelgeving.

5. Het voor advies voorgelegde ontwerp strekt enkel tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018. Het besluit van de Vlaamse Regering van 4 december 2020 ‘over de beleids- en beheerscyclus van de Vlaamse Gemeenschapscommissie’ wordt niet

³ Ingevoegd bij de wet van 22 november 2013 ‘tot wijziging van de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties’ en vervangen bij de wet van 14 augustus 2021 ‘tot wijziging van de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties’.

⁴ Zie artikel 3, derde lid, van de wet van 2 augustus 2002.

gewijzigd, ofschoon dat besluit gelijkaardige regels bevat inzake de boekhouding van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Hierop gewezen verklaarde de gemachtigde:

“[Het] klopt (...) dat het niet onlogisch zou zijn om dezelfde verplichting ook in te schrijven voor de VGC. Wat betreft de lokale besturen is er echter een grotere urgentie, gelet op de ingebrekestelling, die voor de VGC niet op dezelfde wijze speelt. Daarom werd ervoor gekozen om die aanpassing voor de VGC nog niet op te nemen in het ontworpen besluit. In een latere fase kan een dergelijke aanvulling van het BBC-besluit voor de VGC alsnog gebeuren.”

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

6. In de rubriek ‘Rechtsgronden’ in de aanhef moet worden verwezen naar artikel 164, derde (in de plaats van “eerste”) lid, van het Provinciedecreet van 9 december 2005 en naar artikel 275, derde (in de plaats van “eerste”) lid, van het decreet van 22 december 2017.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jeroen VAN NIEUWENHOVE